

OBRAZLOŽENJE BUDŽETA OPĆINE BUGOJNO ZA 2015. GODINU

I PRAVNI OSNOV I NAPOMENE

Pravni osnov za donošenje Budžeta Općine Bugojno je član 16. i član 26. Statuta Općine, te član 7. Zakona o budžetima Federacije BiH ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14), kojima su utvrđeni osnovi po kojima se sistem računovodstvenog i finansijskog izvještavanja za budžete svih nivoa vlasti u Federaciji BiH odvaja od privrede i neprivrede. Uz pomoć međunarodne zajednice i US Treasury ovaj sistem je u potpunosti zaokružen i prišlo se njegovoj implementaciji. U ovoj oblasti donešeni su:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj: 83/09)
- Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 34/14)
- Pravilnik o knjigovodstvu budžeta FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 60/14)
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 69/14)
- Zakon o budžetima u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14)
- Pravilnik o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti (34/14)

Zakonom o Budžetima FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14) propisuje se jačanje finansijske discipline i fiskalne odgovornosti u FBiH. U skladu sa članovima od 19. do 25. Zakona o Budžetu FBiH korisnici Budžetskih sredstava (potrošačke jedinice-Općinske službe) su dužni da urade svoje finansijske planove, uključujući programe i projekte za tekuće transfere, izdatke i transfere za kapitalne investicije s obrazloženjima koji su osnova za izradu Budžeta.

U skladu sa Zakonom o Budžetima FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14), priprema i izrada Budžeta za 2015. godinu se zasniva na Dokumentu okvirnog Budžeta Općine 2015.-2017. godine koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze prihoda, rashoda i izdataka za naredne tri godine.

U skladu sa članom 32. -38. Zakona o Budžetima FBiH, usvajanjem i donošenjem Budžeta za 2015. godinu prestaju da važe Odluke o privremenom finansiranju za period januar-mart 2015. godine.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE BUDŽETA

Cilj donošenja Budžeta je da se omogući i osigura nesmetano funkcionisanje jedinstvenog organa uprave i provođenje aktivnosti lokalne zajednice koje se utvrđuju Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH (Službene novine FBiH, BR. 49/06, 51/09).

III PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE

Budžetom Općine Bugojno za 2015. godinu planirani su ukupni prihodi, primici i finansiranje u iznosu od 7.157.500 KM.

➤ **POREZNI PRIHODI** (cto 710000) za 2015. godinu su planirani u iznosu od 4.688.000 KM, što je 65,50 % od ukupnog Budžeta za 2015. godinu.

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14) a na osnovu revidiranih projekcija prihoda i rashoda Srednjobosanskog kantona za 2014 i za period 2015.-2017. godine i Projekcijama prihoda od indirektnih poreza u periodu 2015.-2017. godine objavljenim od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje, predviđeno je povećanje poreznih prihoda u odnosu na 2014. godinu.

Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća za 2015. godinu planirani su u iznosu od 8.000 KM.

Porezi na plaću i radnu snagu za 2015. godinu planirani su u iznosu od 5.000 KM.

Značajnu stavku u strukturi poreznih prihoda bilježe porezi na imovinu koji su planirani za 2015. godinu u iznosu od 690.000 KM.

Prihodi od domaćih poreza na dobra i usluge (zaostale obaveze) su planirani u iznosu od 5.000 KM.

Prihodi od poreza na dohodak su planirani u iznosu od 675.000 KM.

Prihodi od indirektnih poreza (PDV, Direkcija cesta) za 2015. godinu planirani su u iznosu od 3.300.000 KM.

Ostali porezi su planirani u iznosu od 5.000 KM.

➤ **NEPOREZNI PRIHODI** (cto 720000) za 2015. godinu su planirani u iznosu od 2.090.000 KM što je 29,20 % od ukupnog Budžeta za 2015. godinu.

Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine su planirani u iznosu od 37.000 KM.

Ako posmatramo prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine odnosno prihode od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa i iznajmljivanja, prihodi po ovom osnovu bi se mogli znatno povećati.

Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga su planirani u Budžetu za 2015. godinu u iznosu od 2.052.000 KM.

Prihodi od općinskih administrativnih taksi su planirani u iznosu od 175.000 KM dok su prihodi od općinskih komunalnih taksi planirani u iznosu od 280.000 KM.

Prihodi od općinskih naknada za zemljište i izgradnju (po kontu 722430) planirani su za 2015. godinu u iznosu od 750.000 KM, dok je naknada po osnovu tehničkog prijema građevina planirana u iznosu od 40.000 KM.

Prihodi od Općinskih komunalnih naknada (cto 722441) su planirani u iznosu od 400.000 KM a isti se na rashodovnoj strani raspoređuju namjenski za: održavanje i utrošak el. energije za javnu rasvjetu, održavanje javnih i zelenih površina, održavanje javnih saobraćajnih površina, održavanje javnih parkirališta, dijelom za održavanje i izgradnju kanalizacione i vodovodne mreže, djelatnosti zimskih službi, dekoraciju grada, zbrinjavanje životinja, čišćenje i održavanje regulisanih i neregulisanih vodotoka kao i učešće u otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda.

Planiranje i namjenska raspodjela Općinskih komunalnih naknada vrši se po Odluci o komunalnim naknadama Općine (Sl. novine Općine, br: 2/05, 1/07, 4/07, 1/08) koja treba biti usklađena sa Zakonom o komunalnim djelatnostima SBK ("Sl. novine SBK", br:13/13).

Naknada za korištenje šuma je planirana u iznosu od 30.000 KM.

Naknada za zakup javnih površina je planirana u iznosu od 40.000 KM.

Naknada za korištenje podataka iz premjera i katastra je planirana u iznosu od 65.000 KM.

Vodne naknade su planirane u iznosu od 45.000 KM, dok su cestovne naknade planirane u iznosu od 125.000 KM.

Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća je planirana u iznosu od 60.000 KM.

Prihodi od pružanja javnih usluga su planirani u iznosu od 40.000 KM, dok su neplanirane uplate planirane u iznosu od 2.000 KM.

Novčane kazne po općinskim propisima su planirane u iznosu od 1.000 KM.

- **TEKUĆI TRANSFERI** (cto 730000) od ostalih nivoa vlasti (FBiH, SBK) su planirani u iznosu od 180.000 KM.
- **KAPITALNI TRANSFERI** (cto 740000) su planirani u iznosu od 70.000 KM a odnose se na namjenska sredstva za rekonstrukciju ulica: Bosanska i Kalinska.
- **PRIMICI** (cto 810000) su planirani u iznosu od 129.500 KM a odnosi se na prodaju zemljišta.

Struktura plana prihoda, primitaka i finansiranja za 2015. godinu je:

I porezni prihodi	4.688.000 KM	65,50 %
II neporezni prihodi	2.090.000 KM	29,20 %
III tekući transferi	180.000 KM	2,51 %
IV kapitalni transferi	70.000 KM	0,98 %
V primici	129.500 KM	1,81 %
VI finansiranje	0 KM	0,00 %
UKUPNO (I-VI)	7.157.500 KM	100.00 %

Napomena: Procjena prihoda za 2015. godinu urađena je u skladu sa Dokumentom okvirnog budžeta Općine Bugojno i SBK za period 2015.-2017. godinu, na temelju stope rasta bruto društvenog proizvoda na nivou države, SBK i Općine; izvršenja budžeta za 9. mjeseci u 2014. godini i procjene ostvarenja budžeta za 2014.

Prihodi općinskog Budžeta urađeni su na temelju Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14), Zakonu o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH", broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13), Odluke o općinskim administrativnim taksama ("Službene novine Općine Bugojno", broj: 4/01, 7/01, 3/02, 4/02, 5/02), Zakona o komunalnim taksama ("Službene novine SBK/KSB", broj: 2/12), Zakona o porezima SBK/KSB ("Službene novine SBK", broj: 6/09, 3/10), Zakona o pripadnosti prihoda u SBK/KSB ("Službene novine SBK", broj: 3/10), Zakona o porezu na promet nekretnina ("Sl. novine SBK/KSB", br. 11/13, prečišćeni tekst), propisa iz oblasti indirektnih poreza.

IV RASHODI, IZDACI I FINANSIRANJA

Ukupno planirani rashodi, izdaci i finansiranja za 2015. godinu su 7.157.500 KM.

- **Rashodi po osnovu bruto plaća** su 26,69 % , **naknada troškova zaposlenih** su 4,82 % od ukupnog Budžeta 2015. i **doprinosi poslodavca** su 2,81 % od ukupnog Budžeta za 2015. godinu
- **Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge** su planirani u iznosu od 572.000 KM tj. 7,99 % od ukupnog Budžeta za 2015. godinu. Izdaci za energiju (el. energija, lož ulje za grijanje) su planirani u iznosu od 90.000 KM. Izdaci za komunikacije i komunalne usluge su planirani u iznosu od 48.000 KM, nabavka materijala i sitnog inventara u iznosu od 57.000 KM, izdaci za usluge prijevoza i goriva u iznosu od 28.000 KM, Izdaci za tekuće održavanje (zgrade, opreme, vozila) u iznosu od 28.000 KM., izdaci za unajmljivanje imovine i opreme 1.000 KM i izdaci osiguranja i bankarskih usluga 18.000 KM. Ugovorene i druge posebne usluge (cto 613 900) su planirane u iznosu od 74.000 KM, ugovorene usluge za rad komisija, vijećnika i predsjednika MZ (cto 613 970) su planirane u iznosu od 184.000 KM, dok su izdaci za volonterski rad po ugovoru (cto 613 970) planirani u iznosu od 30.000 KM. Izdaci za volonterski rad po osnovu ugovora se odnose na zaposlenje volontera putem javnog konkursa u javnim preduzećima, javnim ustanovama i organu uprave Općine Bugojno.

Tekući transferi su planirani u iznosu od **2.860.850 KM** (39,97 % od ukupnog Budžeta za 2015. godinu) i to:

➤ **Transferi drugim nivoima vlasti**

1.059.000 KM, od čega:

- Transfer za Općine za Općinsko javno pravobranilaštvo je planiran u iznosu od 38.500 KM.
- Transfer za Općine za mjesne zajednice je planiran u iznosu od 40.000 KM.
- Transfer za troškove organizovanja javnih manifestacija je planiran u iznosu od 65.000 KM.
- Transfer za kulturu za JU KSC je planiran u iznosu od 144.000 KM.
- Transfer za kulturu za JP RTV Bugojno je planiran u iznosu od 200.000 KM.
- Transfer za sport 174.000 KM i to:
 - 20 % sredstava za finansiranje sportskih manifestacija što je 34.800 KM
 - 80 % sredstava za sportske klubove što iznosi 139.200 KM, a raspodjelu će izvršiti Sportski savez,
- Transfer za izbore planiran je u iznosu od 9.500 KM.
- Transfer za obrazovanje za JU za predškolsko obrazovanje je planiran u iznosu od 82.000 KM.
- Transfer za obrazovanje odnosno za obrazovanje i inventivne djelatnosti (za osnovno i srednje obrazovanje, magistarske radove, doktorske disertacije i ostalo) je planiran u iznosu od 9.000 KM.
- Transfer za zdravstvo za službu hitne pomoći planiran je u iznosu od 23.000 KM.
- Transfer za Centar za socijalni rad je planiran u iznosu od 226.000 KM.
- Transfer za javnu kuhinju je planiran u iznosu od 48.000 KM.

➤ **Transferi pojedincima**

395.000 KM

Transfer pojedincima (za socijalnu i zdravstvenu pomoć) je planiran u iznosu od 39.000 KM.

Transfer za osobe s invaliditetom je planiran u iznosu od 11.000 KM.

Transfer za unapređenje materinstva je planiran u iznosu od 32.000 KM.

Transfer za stipendije iznosi ukupno 250.000 KM. (150.000 KM za akademsku 2013./2014, 100.000 KM za akademsku 2014./2015. godinu.

Transfer za elementarne nepogode je planiran u iznosu od 58.000 KM.

Transfer za deminiranje je planiran u iznosu od 5.000 KM.

➤ **Transferi neprofitnim organizacijama**

625.850 KM

Transferi boračkim organizacijama su planirani u iznosu od 162.000 KM. (RVI i HVIDRA 67.000 KM, Transfer Organizacijama porodica šehida i poginulih boraca i Udruga obitelji poginulih i nestalih branitelja 46.000 KM, Transfer JOB-u i Udruga dragovoljaca Domovinskog rata 49.000 KM).

Transfer za vjerske zajednice je planiran u iznosu od 29.000 KM.

U okviru transfera parlamentarnim političkim partijama planirana sredstva su 114.000 KM.

Transfer za udruženja građana je planiran u iznosu od 110.150 KM.

Transfer Vatrogasnom društvu je planiran u iznosu od 116.000 KM.

Transfer za penzionere je planiran u iznosu od 23.000 KM.

Transfer za OO Crveni križ je planiran u iznosu od 26.500 KM.

Transfer za lokalni razvoj REZ je planiran u iznosu od 9.500 KM.

Transfer za NVO (po projektnoj osnovi) je planiran u iznosu od 21.500 KM, dok je transfer za implementaciju omladinske strategije planiran u iznosu od 14.200 KM.

Napomena: Raspodjela sredstava vršit će se usaglašavanjem prijedloga svih udruženja dostavljenim Općinskom vijeću.

➤ **Subvencije javnim preduzećima**

350.000 KM

Transfer za utrošak el. energije za javnu rasvjetu	195.000 KM
--	------------

Transfer za zimsko održavanje i održavanje javnih površina	67.000 KM
--	-----------

Transfer za zbrinjavanje životinja	28.000 KM
------------------------------------	-----------

Subvencija za JP Stambeno-komunalne djelat.	60.000 KM
---	-----------

➤ **Subvencije privatnim preduz. poduzet. i poljoprivr. proizv. 331.000 KM**

Poticaaj za poljoprivrednu proizvodnju je planiran u iznosu od	250.000 KM
--	------------

Subvencija za poticaaj razvoja poduzetništva i obrta	38.000 KM
--	-----------

Subvencija za zapošljavanje mladih i poduzetništvo mladih	43.000 KM
---	-----------

➤ **Drugi tekući rashodi (povrat poreza, izvršenje sudskih presuda, nagodbe) 100.000 KM**

➤ **Struktura kapitalnih izdataka i kapitalnih transfera u ukupnom iznosu od 1.067.650 KM je:**

• Izdaci za nabavku stalnih sredstava	165.000 KM
○ Preuzimanje neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta	20.000 KM
○ Nabavka građevina (GSM licenca za Ul. Bosanska i Kalinska)	70.000 KM
○ Nabavka opreme u upravi (obnova sistema za grijanje i ostalo)	50.000 KM
○ rekonstrukcija i investiciono održavanje (zgrada Općine)	25.000 KM
 • Kapitalni transfer općinama:	 876.000 KM
○ Kapitalni transfer za lokalne puteve (MZ Kula, Bristovi, Kandija, Vučipolje, Čaušlije, Kopčić-20.000 KM i ostali projekti uskladu sa uvojenim programom finansiranja)	205.000 KM
○ Transfer za izgradnju putne komunikacije za Vrbas naselje	33.000 KM
○ Uređenje, prostorni plan, Urbanistički plan (projektna dokumentacija), digitalizacija	40.000 KM
○ Transfer za JP Rudnik Bugojno	15.000 KM
○ Vodosnabdijevanje (Zanesovići-35.000 KM)	63.000 KM
○ Elektromreža (izgradnja i održavanje javne rasvjete: Vučipolje, OŠ Glavice, Udurlije, MZ Crniče i ostalo u skladu sa programom finansiranja)	38.000 KM

○ Kanalizacija (MZ Bristovi, MZ Kandija, MZ Vučipolje, MZ Lug, MZ Kopčić i ostali)	33.000 KM
○ Transfer za izgradnju sportskih terena (MZ Lug-20.000 KM i ostalo u skladu sa programom finansiranja)	30.000 KM
○ Kapitalni transfer za JU Opća bolnica Bugojno	18.000 KM
○ Transfer za JU predškolsko obrazovanje	9.000 KM
○ Participacija u projektima-donacije	18.000 KM
○ Transfer za planinarske domove (po programima)	4.000 KM
○ Transfer za uređenje doma u MZ Kandiji	10.000 KM
○ Transfer za JU Dom zdravlja (izgradnja ambulanti por. medicine)	18.000 KM
○ Kapitalni transfer za rekonstrukciju stadiona Jaklić	38.000 KM
○ Kapitalni transfer za Vatrogasno društvo	9.000 KM
○ Kapitalni transfer za JP RTV za nabavku opreme	43.000 KM
○ Kapitalni transfer za JU KSC za nabavku opreme i rekonstrukciju krova	23.000 KM
○ Kapitalni transfer za JP Stambeno-komunalne djelatnosti	26.000 KM
○ Kapitalni transfer za JP Čistoća	57.000 KM
○ Kapitalni transfer za JP VIK	57.000 KM
○ Kapitalni transfer za utopljavanje javnih ustanova	18.000 KM
○ Kapitalni transfer za JP Veterinarska stanica	21.000 KM

○ Transfer za rekonstrukciju zgrade I i III Osnovne škole Jaklić	50.000 KM
• Kapitalni transfer pojedincima:	26.650 KM
○ Transfer pojedincima za obnovu kuća i naknadu šteta	23.000 KM
○ Participacija u projektu obnove-donacija R.Hrvatske	3.650 KM

Kod realizacije kapitalnih transfera voditi će se računa o ravnomjernom učešću MZ kao i o nastavku započetih projekata iz 2014. godine.

NAPOMENA: Na osnovu Zakona o budžetima FBiH I Odluke o izvršavanju Budžeta Općine Bugojno za 2015 godinu, korisnicima nije dozvoljeno da stvaraju obaveze, odnosno rashode ili opterećenja budžetskih pozicija, ako ti rashodi ili opterećenja budžetskih pozicija nisu odobrena u okviru iznosa alociranog za tog korisnika. Korisnici tekućih i kapitalnih transfera Budžeta za 2015. godinu obavezni su u roku od mjesec dana po utrošku sredstava dostaviti izvještaj s dokumentacijom o namjenskom utrošku, a za sredstva koja nisu utrošena ili su djelimično utrošena u budžetskoj godini dostaviti izvještaj o utrošku sredstava do 31.12.2015 godine. Korisnici koji ne postupe u skladu sa navedenom odredbom obavezni su izvršiti povrat neopravdanih sredstava o čemu postupak pokreće služba nadležna za realizaciju tekućih i kapitalnih transfera (u okviru koje se nalaze transferi u budžetu).

TEKUĆA REZERVA je planirana za 2015. godinu u iznosu od 43.000 KM, što čini 0,60 % od ukupnog iznosa Budžeta.

IZDACI ZA KAMATE su planirani u iznosu od 30.000 KM i odnosi se na kredit od Razvojne banke i overdraft.

FINANSIRANJE u iznosu od 78.000 KM se odnosi na otplatu kredita Razvojnoj banci FBiH za projekat rekonstrukcije Sultan Ahmedove ulice.

NERASPOREĐENI VIŠAK PRIHODA I RASHODA se planira u iznosu od 50.000 KM, a u cilju djelimičnog smanjenja viška rashoda nad prihodima iz prethodnog perioda.

V PRIJEDLOG MJERA

- S ciljem uspostavljanja efikasne kontrole prihoda potrebno je iznaći drugačije načine naplate (upozorenja, sudske odluke) kada se ne plaćaju obaveze koje proizilaze iz registriranih dozvola i odluka;
- Uspostavljanje mehanizama za kontrolu budžetskih sredstava kako bi se izbjegli neplanirani rashodi;
- Potrebno je, uz sadašnje izvore neporeskih prihoda, identificirati i nove u skladu sa zakonom;
- Jačanje koordiniranog rada između organa uprave, Poreske uprave i inspeksijskog nadzora;
- Restriktivna politika prema potrošnji Budžetskih sredstava (racionalizacija potrošnje odnosno promocija efikasnosti potrošnje uz napomenu da je Budžet Općine urađen tako da osigurava normalan rad organa uprave i ostalih korisnika).
- Budžetska disciplina i jačanje fiskalne odgovornosti nadležnih organa upravljanja
- Jačanje makroekonomske stabilnosti (važna uloga nadležnih službi, privatnog sektora, Javnih preduzeća i ustanova i ostalih korisnika)
- Provođenje reforme javne uprave, javnih preduzeća i ustanova
- Provođenje mjera za poticanje zaposlenosti u javnom i privatnom sektoru, uz očuvanje socijalne stabilnosti
- Pобоljšanje naplate poreznih i neporeznih prihoda
- Koordinacija i pojačane aktivnosti svih korisnika budžetskih sredstava u prikupljanju javnih prihoda sa svih nivoa vlasti
- Sprovođenje svih zakonskih i podzakonskih akata s viših nivoa vlasti u skladu sa realnim potrebama i mogućnostima Općine.

Bugojno, mart 2015. godine

Predsjedavajuća Općinskog vijeća

Greta Kuna, prof.